

Het Europees Verdrag inzake de Rechten van de Mens

(Samenvatting)

Onder het Verdrag, dat op 4 november 1950 werd ondertekend en in 1953 van kracht werd, garanderen de Staten die partij zijn bij dit Verdrag de fundamentele burgerrechten en politieke rechten van een staat die als rechtsstaat functioneert niet enkel voor hun eigen inwoners maar voor alle personen 'binnen hun jurisdictie'. Staten of individuen kunnen een klacht indienen bij het Hof dat is opgericht door het Verdrag. Het Verdrag is echter niet noodzakelijk geïncorporeerd in de nationale wetgeving van elke staat. De theorie van het internationaal recht waarbij mensenrechten een fundamenteel karakter hebben dat hen boven de wetgeving en regels van soevereine staten plaatst wordt aldus in praktijk gebracht.

De rechten die worden gegarandeerd

Het recht op leven (artikel 2)

Artikel 2 beschermt het individu tegen willekeurige, door de staat uitgevoerde, doodslag; maar het sluit het gebruik van de doodstraf niet uit wanneer ze wordt uitgevoerd in overeenstemming met de wet. Protocol nr. 6, dat de doodstraf afschaft in vreedstijd, werd in 1985 aangenomen. Een nieuw protocol voor de afschaffing van de doodstraf is in voorbereiding.

Het recht op vrijheid en veiligheid van een persoon (artikel 5)

Artikel 5 garandeert mensen fysieke vrijheid door hen te beschermen tegen willekeurige arrestatie en opsluiting en geeft hen bepaalde fundamentele procedurerechten. De bepalingen ervan worden uitgebreid door artikel 1 van Protocol nr. 4 dat opsluiting voor een financiële schuld verbiedt.

Het recht op een eerlijk proces bij burgerlijke en criminele zaken (artikel 6)

Dit recht wordt aangevuld door artikel 13, dat het recht op een efficiënte verdediging voor een nationale autoriteit verzekert. Artikel 6 omvat de voorwaarde dat de procedures binnen een "redelijke tijd" moeten plaatsvinden. Klachten over overtredingen van deze bepaling worden het veelvuldigst ingediend. De idee van een eerlijk proces wordt vervolgd door het principe dat de wet niet retroactief mag zijn (artikel 7), het recht op beroep in criminele zaken, het recht op schadevergoeding wanneer ten onrechte veroordeeld, en het recht om niet twee maal te worden berecht of gestraft voor dezelfde misdaad (artikels 2, 3 en 4 van Protocol nr. 7).

Respect voor privé- en gezinsleven, thuis en briefwisseling (artikel 8)

Dat kan in verband gezien worden met het recht om te trouwen en een gezin te stichten (artikel 12).

De gelijke rechten en verantwoordelijkheden van gehuwden tijdens het huwelijk (artikel 5 van Protocol nr. 7)

Het verdrag voorziet een Europees Hof van de Mensenrechten dat individuele zaken en interstatelijke zaken behandelt. De rechters zijn volledig onafhankelijk en worden verkozen door de Parlementaire Vergadering.

Het Comité van Ministers van de Raad van Europa superviseert de uitvoering van het vonnis wanneer een schending wordt vastgesteld en garandeert dat de staat gepaste herstellende maatregelen neemt, bijvoorbeeld door nieuwe administratieve procedures of via wetgeving.

Het recht op vrijheid van meningsuiting (inclusief persvrijheid) (artikel 10)

De vereisten van dit fundamentele recht zijn een logische voortzetting van de rechten gegarandeerd door artikel 9 (vrijheid van denken, geweten en godsdienst)

Vrijheid van vreedzame vereniging en vergadering (artikel 11) Het recht op ongestoord genot van eigendommen (artikel 1 van Protocol nr. 1)

Het recht op onderwijs (artikel 2 van Protocol nr. 1)

Het recht op vrije verkiezingen (artikel 3 van protocol nr. 1)

De Raad van Europa en de bescherming van mensenrechten

Vrijheid van beweging en vrijheid om te kiezen waar je woont (artikel 2 van Protocol nr. 4)

Wat verboden is

Marteling en onmenselijke behandeling en bestraffing (artikel 3).

Slavernij en dwangarbeid (artikel 4).

Discriminatie betreffende de rechten en vrijheden gegarandeerd door het verdrag (artikel 14).

De eigen staatsburgers uitsluiten of hen de toegang ontzeggen en de collectieve uitdrijving van vreemdelingen (artikel 3 en 4 van protocol nr. 4)

Procedurele waarborgen beschermen ook vreemdelingen die uit een land dreigen te worden gezet (artikel 1 van protocol nr. 7).